

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА
ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ 612 НАУКА ЗА КНИЖЕВНОСТ,
64000 МАКЕДОНИСТИКА, 61226 КУЛТУРОЛОШКИ СТУДИИ (ВО
КНИЖЕВНОСТА) НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-150\5 од 4.7.2023 година донесена на 271. седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 4.7.2023 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на *еден наставник во сите наставно-научни звања за наставно-научната област 612 наука за книжевност, 64000 македонистика, 61226 културолошки студии (во книжевноста)* на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Комисијата работеше во следниот состав:

- д-р Ранко Младеноски – претседател, редовен професор за наставно-научните области 61207 Теорија на книжевноста, 61202 Македонска книжевност XX век на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- д-р Луси Караниколова-Чочоровска – член, редовен професор за наставно-научните области 61203 Историја на јужнословенските книжевности, 61205 Современи јужнословенски книжевности на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- д-р Ева Ѓорѓиевска – член, вонреден професор за наставно-научните области 64006 Романистика, 61211 Историја на книжевноста на романските народи на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 15.6.2023 година и во предвидениот рок се пријави само еден кандидат:

- **д-р Наташа Сарафова.**

Поднесената пријава од страна на кандидатката д-р Наташа Сарафова е комплетна и навремено доставена. Пријавата е внимателно, детално и во целост разгледана и утврдивме дека кандидатката уредно ги има доставено следниве документи:

1. Копија заверена кај нотар од **диплома за завршен прв циклус** академски студии од полето на образование, уверение за положени испити, додаток на диплома;
2. Копија заверена кај нотар од **диплома за завршен втор циклус** академски студии (мастер) од полето на хуманистички науки (културологија во книжевноста) и уверение за положени испити;
3. Копии заверени кај нотар од **диплома за завршен трет циклус** академски студии (докторски студии) од полето на хуманистички науки (културолошки студии), Одлука за одбранет докторски труд и Уверение за положени испити;
4. Кратка биографија;
5. Копија заверена кај нотар од **Потврда за познавање странски јазик** (АПТИС);

6. Две препораки од редовни професори на Универзитет;
7. Список на **објавени научни и стручни трудови и трудови**;
8. **Одлуки за избор во звање асистент** на Катедрата за македонски јазик и книжевност, Филолошки факултет, УГД – Штип;
9. Уверение за државјанство.

Врз основа на приложената документација, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р Наташа Сарафова е родена на 21 мај 1976 година во Штип. Основно образование завршува во ОУ „Ванчо Прќе“ во Штип со одличен успех. Средно образование завршува со одличен успех во 1994 година на културолошка насока во СОУ „Славчо Стојменски“ во Штип. Во академската 2002/2003 година се запишува на студии на Педагошки факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, во 2007 година ги завршува студиите. Во 2018 година, според Законот за високо образование, согласно со член 113, став 23 и 24 од Законот, и Одлука на Ректорска управа на Универзитет „Гоце Делчев“ Штип со бр.0901-736/4 од 25.6.2013 година, при Факултетот за образовни науки, на кандидатката е издаден додаток на диплома за прв циклус студии и уверение за положени испити за завршени обврски според студиската програма со просечна оценка **8,38** и се стекнува со стручен назив дипломиран професор по предучилишно воспитување.

Во академската 2009/2010 година се запишува на втор циклус студии на Институтот за македонска литература при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на студиската програма културологија во книжевноста. Магистрира на 21 март 2014 година со одбрана на магистерскиот труд под наслов „Идентитетот на жената во книжевноста за деца врз примери од светската книжевност за деца“ со просечна оценка **9,2** и се стекнува со научен назив **магистер по културологија во книжевноста**. Во академската 2014/2015 година се запишува на третиот циклус – докторски студии на студиската програма Културолошки студии во книжевноста на Институтот за македонска литература при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Докторира на 29.3.2023 година со одбрана на докторската дисертација „Културните политики и културните индустрии – фактори за видливоста на малите книжевности во корпусот на светската книжевност (студија на случај: Норвешка и Македонија)“ со просечна оценка **9,7** и се стекнува со научен назив **доктор по културолошки студии**.

Д-р Наташа Сарафова го почнува своето работно искуство во 2008 година како деловен асистент (технички секретар) с до 2016 година при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Во 2018 година со Одлука бр. 1902-177/6 на 19.9.2018 година на 178. седница на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатката д-р Наташа Сарафова е избрана за демонстратор на Катедрата за македонски јазик и книжевност. Кандидатката активно учествува во подготвување на вежбите на изборните и задолжителните предмети:

- Историја на македонската култура и цивилизација;

- Светска книжевност;
- Словенечка книжевност;
- Интеркултурно образование.

За време од три години, сметано од 3.12.2018 година, со Одлука број 1902-214/4 донесена од страна на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет на 184. седница, има засновано работен однос со избор во соработничко звање асистент за наставно-научните области македонистика и историја на општа книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Активно работи и ги одржува вежбите на изборните и задолжителните предмети:

- Хрватска книжевност;
- Српска книжевност;
- Бугарска книжевност;
- Словенечка книжевност;
- Светска книжевност;
- Македонска литература и култура.

За време од три години, сметано од 30.8.2021 година, со Одлука број 1902-147/4 донесена од страна на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет на 232. седница, има засновано работен однос (по втор пат) со избор во соработничко звање асистент за наставно-научните области македонистика и историја на општа книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Активно работи и ги одржува вежбите на изборните и задолжителните предмети:

- Хрватска книжевност;
- Српска книжевност;
- Бугарска книжевност;
- Словенечка книжевност;
- Македонска литература и култура.

Општи услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање доцент

- Има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв, втор и трет циклус на студии, за секој циклус посебно.

Кандидатката ги завршува студиите од прв, втор и трет циклус со просек од најмалку 8 (нејзиниот просек од прв циклус на студии е 8,38, од втор циклус на студии е 9,2 а од трет циклус е 9,7).

- Има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира
Д-р Наташа Сараfoва има завршено трет циклус на студии во областа во која се бира наставник во наставно-научните области 612 Наука за книжевност, 64000 Македонистика, 61226 Културолошки студии (во книжевноста).

- Има објавени најмалку четири научни труда во референтна научна публикација во последните пет години пред објавување на огласот за избор

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1.	Sarafova, N.	GENDER CONSTRUCTION THROUGH FAYRY TALES - FEMALE CHARACTERISTICS	Knowledge International Journal	2019

2.	Sarajfova, Natasa.	Сатиричните елементи и дуализмот во расказот „Сфингата без тајна“ од Оскар Вајлд	Годишен зборник на Филолошки факултет – Штип	2019
3.	Наташа Сарафова	ВЛИЈАНИЕТО НА ГЛОБАЛИЗАЦИЈАТА И КУЛТУРНИТЕ ПОЛИТИКИ ВРЗ ВИДЛИВОСТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ КНИЖЕВНОСТИ (Пример : Норвешка книжевност)	Меѓународна научна конференција „ФИЛКО“: филологија, култура и образование	2021
4.	Сарафова Н, Тасевска. М	АСПЕКТИ НА КНИЖЕВНИТЕ ИНДУСТРИИ ВО НОРВЕШКА	Меѓународна научна конференција „ФИЛКО“: филологија, култура и образование	2021
5.	Natasha Sarajfova, Marica Tasevska	THE MEANING AND ROLE OF CREATIVE INDUSTRIES IN THE EUROPEAN UNION	KNOWLEDGE – International Journal Vol.55.5	2022
6.	Marica Tasevska, Natasha Sarajfova	THE PLACE AND ROLE OF WRITING SKILLS IN GERMAN LANGUAGE TEACHING	KNOWLEDGE – International Journal Vol.55.5	2022

- *Има познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот*

Кандидатката добро го владее англискиот јазик, поседува APTIS тест од Британски совет – Скопје, со определено ниво B2.

- *Има способност за изведување на високообразовна дејност*

Кандидатката има петгодишно искуство како асистент – стручен соработник во високото образование.

Посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање доцент

- *Препораки од двајца професори од соодветната научна област за која се врши изборот*

Кандидатката д-р Наташа Сарафова има доставено две препораки од редовни професори од соодветната област во кои се нагласува ангажираноста, одговорноста и посветеноста на кандидатката во нејзиниот професионален развој.

Според доставените документи, кандидатката д-р Наташа Сарафова ги исполнува општите и посебните законски услови за избор во звање доцент.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Наставно-образовната дејност на кандидатката започнува во 2018 година па се до денес, кандидатката е ангажирана како асистент - стручен соработник од областа македонистика на Филолошкиот факултет при УГД – Штип и учествува во изведувањето на наставата за предметите: Хрватска книжевност, Српска книжевност, Бугарска книжевност, Словенечка книжевност, Македонска литература и култура .

Список на објавени трудови пред изборот во соработничко звање асистент:

1. Jovanov, J, Sarafova, H, 2011 Impact of short text messages on the contemporary Macedonian language. Yearbook 2011 - Faculty of Philology, UGD – Stip
2. Sarafova N, 2010 Harry Potter phenomenon. Yearbook 2010 - Faculty of Philology, UGD – Stip.
3. Sarafova, N, 2011 Implementation of the programmes for learning Macedonian as a foreign language at the Faculty of Philology, Stip - a step towards successful multicultural education. Procedia - Social and Behavioral Sciences Volume 15, 2011, Pages 2377-2382 3rd World Conference on Educational Sciences – 2011.
4. Dimova, V, Sarafova, H, 2011 Education and culture. Procedia - Social and Behavioral Sciences Volume 15, 2011, Pages 2357-2359 3rd World Conference on Educational Sciences – 2011.

Список на објавени трудови во периодот додека траат двата избори во соработничко звање асистент од 2018 година до денес

5. Sarafova, N. (2019). GENDER CONSTRUCTION THROUGH FAYRY TALES - FEMALE CHARACTERISTICS. Knowledge International Journal, 35(6), 1879 - 1882. Retrieved from <http://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/2586>
6. Sarafova, Natasa (2019) Сатиричните елементи и дуализмот во расказот „Сфингата без тајна“ од Оскар Вајлд. Годишен зборник на Филолошки факултет - Штип. ISSN 1857-7059
7. Наташа Сараfoва, 2021 ВЛИЈАНИЕТО НА ГЛОБАЛИЗАЦИЈАТА И КУЛТУРНИТЕ ПОЛИТИКИ ВРЗ ВИДЛИВОСТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ КНИЖЕВНОСТИ (Пример : Норвешка книжевност) <https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/issue/view/249>
8. Сараfoва Н.,Тасевска М, (2021) АСПЕКТИ НА КНИЖЕВНИТЕ ИНДУСТРИИ ВО НОРВЕШКА <https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/article/view/4162>
9. Tasevska, Marica and Sarafova, Natasa (2022) Местото и улогата на вештината пишување во наставата по германски јазик. Knowledge – International Journal, 55.2. pp. 339-343. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/31697/>
10. Sarafova, Natasa and Tasevska, Marica (2022) Значењето на креативните индустрии во Европската Унија. Knowledge - International Journal, 55 (6). pp. 929-934. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/31698/>

Преглед и евалуација на објавените трудови од кандидатката д-р Наташа Сараfoва

1. Sarafova N, 2010 Harry Potter phenomenon. Yearbook 2010 - Faculty of Philology, UGD – Stip

Евалуација на трудот (бр. 1) Истражувањето е спроведено од културолошки аспект. Податоците се собирани од авторизирани и неавторизирани литературни дела, интернет-блогови и обработени статии кои се преточени во книги и документирани филмови посветени на феноменот и феноменалното во седумте дела напишани од авторката Џоан Кетлин Роулинг за авантурите на Хари Потер; на дефинирањето на феноменот, според Џек Зипест, и критериумите од хегемонизираната групација која ги пропишува стандардите за да се биде феномен,

на податоците за продадените милионски бројки на книгите и гледаноста на филмовите за Хари Потер, противставените ставови за позитивното/ негативното влијание на книгите и филмовите за Хари Потер, магичното освојување на академските кругови, како и неговото феноменално привлекување да се прочита од милиони детски, тинејџерски и возрасни читатели. Феноменот Хари Потер е одличен пример во современиот капитализам. Тој не само што е литературен феномен туку е и маркетинг феномен. Мисијата за феноменалниот Хари го спои светот на литературата за деца со возрасните читатели, академските истражувачи со теориите за популарната култура, светот како свет само преведен на повеќе јазици.

2. Jovanov, J, Sarafova, H, 2011 Impact of short text messages on the contemporary Macedonian language. Yearbook 2011 - Faculty of Philology, UGD – Stip

Евалуација на трудот (бр. 2) Само десетина години откако се воведува оваа услуга, комуникацијата во нашиот свет во голема мера се измени. Во секоја држава преку кратките СМС пораки се создаде поинаков јазик, јазик со конкретна употреба, може да се каже – сосема нов „СМС јазик“. Неминовно е употребата на таквиот јазик да влијае врз стандардизираниот јазик, особено кај младата популација, која, патем, е најголем корисник на овој вид услуга. Какво е влијанието и кои се последиците – со оваа статија е направен обид преку анализа и анкета да се доловат, а останува индивидуална проценката колку и во која мера стандардизираниот јазик (во овој случај – македонскиот) се менува.

3. Sarafova, Natasa and Dimova, Violeta (2011) Implementation of the programmes for learning Macedonian as a foreign language at the Faculty of Philology, Stip - a step towards successful multicultural education. Procedia - Social and Behavioral Sciences. ISSN 1877-0428

Евалуација на трудот (бр. 3) Како учесник во проектот во кој има седум партнерски универзитети од Англија, Полска, Словенија и Македонија и која е поддржана од Европската Унија, со оваа студија се прави обид за стекнување на увид во начинот на прифаќање на новите принципи, култура и животна средина од страна на странските студенти кои го посетуваат Курсот за изучување на македонскиот јазик како странски јазик, од кои повеќето се турски студенти кои студираат на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Македонија. Поточно, студијата ќе помогне добиваме информации за нивно запознавање и приспособување на образовниот систем во Македонија, како и прифаќање на новите практики преку нивно учество на курсот и запознавање со административните обврски кон универзитет кој се однесува и на домашни и на странски студенти. Мултикултурната средина ги прави сите ученици еднакви, така што секој е мотивиран да го научи македонскиот јазик со помош на наставници од различни националности. Важноста на учењето на новиот јазик помага во создавање опуштена атмосфера во која учениците ќе можат да се запознаат и да го почитуваат културата на другите учесници, што води до успешно мултикултурно образование.

4. Dimova, V, Sarafova, H, 2011 Education and culture. Procedia - Social and Behavioral Sciences Volume 15, 2011, Pages 2357-2359 3rd World Conference on

Educational Sciences – 2011.

Евалуација на трудот (бр. 4) Музиката, танцот, спортот, сликарството, архитектурата и се разбира литературата се облици на комуникација, кои од една страна овозможуваат поврзување со минатото, а од друга страна, минатото може да ни помогне да ги разликуваме современите потреби и да ги развиваме идните перспективи. Културното значење на литературата лежи во нејзиниот придонес кон системот на симболи преку кој поголемите заедници создаваат свој идентитет. Литературата како дел од културната свест за една поголема група станува место, каде што е одлучено што ќе се памети. Мајчин јазик и литература е еден од основните теми во образовниот наставен план. Со внимателен избор на книжевни дела во наставната програма може да се постигне една од најважните цели на образовниот процес, а тоа е создавање образовни и естетски компетенции на учениците и нивно вклучување во градењето на сопствениот културен идентитет, не само во нивните сопствената земја, но исто така и како дел од мултикултурата на нациите.

5. Sarafova, N. (2019). GENDER CONSTRUCTION THROUGH FAYRY TALES - FEMALE CHARACTERISTICS. Knowledge International Journal, 35(6), 1879 - 1882. Retrieved from <http://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/2586>

Евалуација на трудот (бр. 5) Целта на ова истражувањето е обидот да се обработат квалитетите на женските карактери и нивните различни идентитети. Приказните се создадени за да се остварат различните општествени функции во повеќекратен контекст. Носечките учесници во истражувањата во ова поле се согласуваат дека често пати раскажувањата од детството, односно приказните, играат привилегирана улога во конструирањето на детските претстави за самите себе. Како дел од најдлабоките и најтрајните детски впечатоци, приказните имаат намера да влијаат преку вметнатите културни норми и вредности кои се дизајнирани за зајакнување на општествените очекувања. Нивното прераскажување од страна на родителите ја нагласува обврската на децата кон тие вредности, особено кај младите девојки. Тоа произлегува од фактот дека најголем дел од приказните вклучуваат женски карактери.

6. Sarafova, Natasa (2019) Сатиричните елементи и дуализмот во расказот „Сфингата без тајна“ од Оскар Вајлд. Годишен зборник на Филолошки факултет - Штип. ISSN 1857-7059

Евалуација на трудот (бр. 6) Целта на трудот е да се посочат иронично-сатиричните елементи на дуализмот во расказот „Сфингата без тајна“ од Оскар Вајлд, концепт на двоен идентитет карактеристичен за доцниот викторијански период во деветнаесеттиот век. Користени се историско-биографска критика и анализа на сегменти во расказот напишан во прво лице, воедно давајќи факти за животот на авторот и културниот контекст за тој период. Вајлд во своите дела го критикува викторијанското општество не луѓето, неговите негативни карактеристики, како што се: хипокризијата, двојните стандарди, сексуалната репресија и класната свест. Особено социјалниот аристократски живот, системот на општествената класа, ставовите за бракот, и дуализмот на човечката природа.

Овој труд е поделен на два дела. Во првиот дел се занимава со вовед за Оскар Вајлд и викторијанскиот период кој од рурална, станува урбана средина. Вториот дел се однесува на жанрот и сегментите на расказот „Сфингата без тајна“ анализирајќи го женскиот лик (како симбол на викторијанската жена) и причините за мистериозниот двоен идентитет на човечката природа.

7. Наташа Сарафова, 2021 ВЛИЈАНИЕТО НА ГЛОБАЛИЗАЦИЈАТА И КУЛТУРНИТЕ ПОЛИТИКИ ВРЗ ВИДЛИВОСТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ КНИЖЕВНОСТИ (Пример: Норвешка книжевност) <https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/issue/view/249>

Евалуација на трудот (бр. 7) Научната статија е поттикната од една статија која има позитивно инспирирачка нота, со наслов „Норвешка е најдобрата земја во светот за писателите“ оттука и мотивот за спроведеното истражување кое ќе ја расветли оваа реченица, а подоцна ќе донесе заклучок со кој во иднина би можело да се направи поголемо истражување, компаративна анализа помеѓу македонските културни политики наспрема норвешките културни политика, но само во делот за книжевноста. Поради ова се истражува заштитата и материјалната помош на уметниците-писатели во оваа држава и како се поставени културните политики во Норвешка за овој придонес. Низ прашањата: Какво е влијанието на глобализацијата врз светската книжевност? Кои се стандардите на културните политики во Норвешка за афирмација на своите уметници – писатели? Дали норвешките културни политики во однос на книжевноста, се вистинската порта за поголема видливост на националната книжевност во рамката на светската книжевност? Пример за афирмација и промоција на националната книжевност со цел за нејзина поголема видливост во рамки на светската книжевност.

8. Сарафова Н., Тасевска, 2021 АСПЕКТИ НА КНИЖЕВНИТЕ ИНДУСТРИИ ВО НОРВЕШКА <https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/article/view/4162>

Евалуација на трудот (бр. 8) Во оваа статија е направено истражување со кое се појаснине поимите за културните индустрии, со акцент на книжевните индустрии во Норвешка. Како успеваат да се одржат, кои се нивните стратегии за успех, дали добиваат помош од државата? Поставивме хипотеза: Книжевните индустрии во Норвешка, успешно профилираат и се унапредуваат, поради добрата културна политика во државата и нејзината огромна заложба за афирмација на националната книжевност надвор од границите на државата.

9. Sarafova, N., & Tasevska, M. (2022). THE MEANING AND ROLE OF CREATIVE INDUSTRIES IN THE EUROPEAN UNION. *KNOWLEDGE - International Journal*, 55(5), 929–934. Retrieved from <https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/article/view/5755>

Евалуација на трудот (бр. 9) Креативните индустрии претставуваат еден од најбрзо растечките сектори на европската економија. Оттаму и истражувачкиот проблем на оваа статија кој е тесно поврзан со дигитализацијата и нејзините предизвици. Целта на спроведеното истражување е да се прикажат теоретските аспекти на креативните индустрии во ЕУ, преку квалитативна анализа на значењето и улогата на овие индустрии. Постојат различни дефиниции за креативните

индустрии кои варираат во зависност од перспективата на личноста која се осврнува на темата. Дефиницијата на UNCTAD е најшироко прифатена поради нејзината приспособливост „Креативните индустрии се циклуси на создавање, производство и дистрибуција на стоки и услуги кои користат креативност и интелектуален капитал како примарни инпути; сочинуваат збир на базирани знаења, активности, фокусирани, но не ограничувајќи се на уметноста, туку, потенцијално генерираат приходи од трговијата и правата на интелектуалната сопственост; опфаќаат материјални производи и нематеријални интелектуални или уметнички услуги со креативна содржина, економска вредност и пазарни цели“. Креативните индустрии во последниве години постојано се стекнуваат со важност, повеќе од кој било друг бизнис сектор – за конкурентноста на европската економија како целина. Тие се веќе водечки сектор за економски раст и отворање работни места, дури и кога нивниот целосен потенцијал е далеку од тоа што треба да се постигне.

10. Tasevska, M., & Sarafova, N. (2022). THE PLACE AND ROLE OF WRITING SKILLS IN GERMAN LANGUAGE TEACHING. *KNOWLEDGE - International Journal*, 55(2), 339–343. Retrieved from <https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/article/view/5785>

Евалуација на трудот (бр. 10) Пишувањето е една од основните културни техники и припаѓа на основните вештини, преку која јазикот се отсликува во графички знаци. Пишувањето најчесто ни служи за споделување факти, мисли или чувства во пишана форма. Според Хејд пишувањето во наставата по странски јазик претставува можност за контакт со нова, непозната структура (1997:181). Каква е нејзината функција во наставата по германски јазик зависи од тоа дали истата претставува наставна или посредна цел. Пишувањето како посредна цел ни служи за утврдување на знаењата на учениците, препишувања или прераскажувања на текстови во пишана форма, запишување на новите граматички структури или новата лексика во тетратка и сл. Од друга страна, пак, доколку пишувањето го користиме со цел да споделиме некоја суштинска информација со запазување на сите јазични норми зборуваме за пишувањето како наставна цел. Вештината пишување, покрај вештините читање, слушање и зборување, претставува една од четирите клучни вештини чие усвојување го олеснува усвојувањето на странскиот јазик и придонесува за стекнување на комуникативни компетенции. Колкава е застапеноста на вештината пишување во наставата по германски јазик и кои техники, стратегии и методи се користат за нејзино успешно усвојување е предмет на истражување на овој труд. Преку претходно изготвена анкета за вкупно 26 наставници по германски јазик ќе се обидеме да ја отсликаме состојбата и третирањето на вештината пишување во наставниот процес, како и застапеноста или незастапеноста на различните техники и методи кои придонесуваат успешно стекнување на јазични компетенции во пишана форма, со надеж дека добиените резултати ќе дадат свој придонес кон усовршување на оваа вештина, со цел полесно и долгорочно усвојување на пишувањето како продуктивна вештина присутна во нашето секојдневие. Клучни зборови: вештини, интеракција, пишување, настава.

Кандидатката д-р Наташа Сараfoва има петгодишно искуство во наставно-образовната дејност во високото образование како стручен соработник, како и 10

објавени научни труда, што значи дека ги исполнува законските услови за избор во звање доцент.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатката д-р Наташа Сарафова континуирано работи на својот професионален развој преку учество на конференции, научни сесии, трибини и форуми, работилници, онлајн обуки, семинари и вебинари, при што се стекнува со соодветни сертификати.

Учество на конференции, научни сесии/трибини/форуми

11. Сертификат за учество на 39 Меѓународна научна конференција KNOWLEDGE IN PRACTICE (16 – 18.12.2022), Банско, Р. Бугарија.

12. Сертификат за учество на Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“, 25 и 26 мај 2023 година на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Македонија.

Учество во проекти

13. Во својата стручно-апликативна и организациско-развојна дејност кандидатката д-р Наташа Сарафова од 2009 година до 2012 година на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип е определена за координатор на ТЕМПУС проектот за реформи и подобрување на постојните наставни програми за учење на македонскиот јазик како странски јазик (MFL): (158638-1-2009-1-МК-TEMPUS-JPCR). Учесници и партнер университети од Македонија и од Европа: Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Универзитетот во Љубљана, Јагелонскиот универзитет, Полска, University во Bedfordshire, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Универзитет „Гоце Делчев“, Универзитет Американ колеџ - Скопје.

Евалуација на проектот: Цели на проектот: 1. Реформи и подобрување на постоечките наставни програми за учење на македонскиот јазик како странски јазик (MFL); 2. Дизајн на три книги за учење на MFL на три нивоа: основно, средно и напредно ниво; 3. Дефинирање на соодветни процедури за испитување и оценување на тест напредно ниво и подготвување за кореспонденција. Структурирана документација во согласност со европските стандарди; 4. Воведување на одржлива интеруниверзитетска академска соработка и усогласување на наставните програми.

14. Учествува во проектот со наслов „Евалуација на наставата по јазик и книжевност во високото образование“ (2018).

Евалуација на проектот: Овој проект има две главни цели: 1. Да се истражат различни видови евалуациски постапки со цел да се утврди остварливоста на целите и задачите на наставата и учењето во високото образование; 2. Да се истражат можностите за проверка и вреднување на наставниот процес во високото образование и за унапредување на студиската програма по методиките на филолошките факултети, која ќе помогне во подетално дефинирање на наставничките компетенции на студентите – идни наставници по македонски, англиски, германски, италијански и турски јазик и книжевност. Во проектот беа вклучени студентите запишани во втора, трета и четврта година на студиските програми по македонски, англиски, германски, италијански и турски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет во Штип, како и дел од наставничкиот

и соработничкиот кадар на Факултетот. **Учесници во проектот:** проф. д-р Нина Даскаловска, проф. д-р Драгана Кузмановска, проф. д-р Луси Караниколова-Чочоровска, проф. д-р Ранко Младеноски, проф. д-р Марија Леонтиќ, проф. д-р Махмут Челик, доц. д-р Даринка Маролова, доц. д-р Весна Коцева, виш лектор м-р Снежана Кирова, виш лектор м-р Биљана Иванова, виш лектор м-р Марија Тодорова, м-р Татјана Уланска, м-р Марица Тасевска, м-р Марија Гркова, проф. д-р Светлана Јакимовска, доц. д-р Ева Ѓорѓиевска, доц. д-р Ана Витанова-Рингачева, лектор м-р Надица Негриевска, асистент-докторанд Јована Караникиќ-Јосимовска, асистент м-р Наташа Сарафова и асистент м-р Кристина Костова.

Студиски престој во странство

15. Во функција на изработка на докторска дисертација со наслов „Културните политики и културните индустрии – фактори за видливоста на малите книжевности во корпусот на светската книжевност (студија на случај: Норвешка Македонија)“ кандидатката д-р Наташа Сарафова остварила научноистражувачки престој во периодот од 14 до 18.3.2022 година на Универзитетот во Ås (NMBU), Норвешка.

Член на институтски орган

16. Март 2018 – член на Институт за јазици при Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци и приложената документација и во согласност со Законот за високо образование, со Статутот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Комисијата со задоволство констатира дека кандидатката д-р Наташа Сарафова ги исполнува суштинските и законските критериумите за избор во наставно-научно звање доцент за наставно-научната област 612 Наука за книжевност, 64000 Македонистика, 61226 Културолошки студии (во книжевноста). Таа поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научноистражувачката дејност и покажува темелна посветеност и залагање во извршувањето на работните и професионалните обврски. Затоа, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и да ја избере кандидатката д-р Наташа Сарафова во наставно-научното звање доцент за наставно-научната област 612 Наука за книжевност, 64000 Македонистика, 61226 Културолошки студии (во книжевноста) на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ранко Младеноски, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Луси Караниколова-Чочоровска, редовен професор, член, с.р.

Д-р Ева Ѓорѓиевска, вонреден професор, член, с.р.

ПРИЛОГ 1

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

(Табела за вреднување на активностите на д-р Наташа Сарафова според критериумите дадени во Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип)

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
	Избор во асистент прв пат Избор во асистент втор пат	2x15			30	
	ВКУПНО НО	30				
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор – бр. 3,4,5,7,8,10, втор автор – бр. 9)	6x9 = 54 1x6 = 6			60	
2.	Труд со оригинални научни резултати објавени во зборник од трудови на научен собир (бр. 2, 6, втор автор бр. 1)	2x3 = 6 1x2 = 2			8	
3.	Учество на научен собир со реферат (бр. 11, 12)	1	1	1	1,5	2,5
4.	Одбранета докторска теза	1	8			8
	ВКУПНО НИ + СУ	78,5				
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
6.	Учесник во научен проект (бр.13, 14)	1	5	1	8	13
7.	Студиски престој во странство (бр. 15)			1	8	8
8.	Член на институтски орган (бр. 16)	1	2			2
	ВКУПНО СА + ОР	23				
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ	30 (НО) + 78,5 (НИ+СУ) + 23 (СА+ОР) = 131,5				